

Asia: LVM/2038/01/2017

Luonnos digitaalisen infrastruktuurin strategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot strategialuonnoksesta

Liikenne- ja viestintäministeriö

PL 31

00230 VALTIONEUVOSTO

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta digitaalisen infrastruktuurin strategiaksi

Viite: LVM/2038/01/2017

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74.000 jäsentä. Oma-kotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

YLEISET HUOMIOT STRATEGIALUONNOKSESTA:

Omakotiliitto pitää strategialuonnosta erittäin kannatettavana. Siinä on huomioitu kuluttajat ja elinkeinoelämä, mutta myös erityisesti yhteiskunnan sekä palvelutarjonnan kehittyminen. Olennaista on saada kohtuuhintaiset, kustannustehokkaat ja toimivat laajakaistapalvelut koko Suomeen. Omakotiliiton mielestä on keskeistä, että Suomi on edelläkävijä digitalisen infran rakentamisessa, ylläpidossa ja hyödyntämisessä, toimien esimerkkinä muulle maailmalle. On kuitenkin huomioitava, että kaikilla kansalaisilla ei ole taloudellista mahdollisuutta tai kyvykkyyttä hyödyntää digitalisia palveluita. Liitto peräänkuuluttaakin kansalaisten yhdenvertaisuutta ja esittää, että valtio osoittaisi rahoitusta erityisesti ikääntyneiden ja muiden erityisryhmien laajakaistayhteyksien rakentamiseen ja neuvonnan toteuttamiseen.

5G-verkkojen rakentumisen edistämiseen liittyvät taajuuspoliittiset toimenpiteet

Liitto pitää esitettyjä toimenpiteitä kannatettavina. Keskeistä on, että huolehditaan siitä, että toimilupaehdoilla huolehditaan kilpailun syntyminen ja toimialan kehittyminen sekä kustannustehokkuus.

Verkkojen kustannustehokkaan ja nopean rakentamisen edistäminen

Omakotiliitto pitää erittäin tärkeänä, että digitaalisen verkon yhteisrakentamista muun infran kanssa parannetaan entisestään. On kuitenkin huomioitava maanomistajien ja muiden intressiryhmien tavoitteiden toteutuminen ja tasavertainen kohtelu. Asiointi yhden luukun periaatteen mukaisesti on kannatettava toimenpide.

Kiinteän verkon rakentamisessa kalleinta on maanrakennustyöt. Strategian toimeenpanossa tulee velvoittaa kaapelikanavien asentaminen valtion rahoitteisten tiehankkeiden ja kuntien/kaupunkien infrahankkeiden (kadut, vesi, kaukolämpö) yhteydessä, jos niissä tehdään kaivuutöitä.

Liitto suhtautuu kannustavasti sähköverkkoyhtiöiden passiivisen televerkon rakentamiseen toimitusvarmuus- ja verkonylläpidon rakentamisen investointien yhteydessä. Yhteiskunnan, yritysten ja kansalaisten varoja on syytä hyödyntää mahdollisimman kustannustehokkaasti. Jo nyt erityisesti harvaanasutuilla alueilla sähkön siirtohinnot, erityisesti kiinteät perusmaksut, ovat kohtuuttomat. Näin ollen on erittäin keskeistä etsiä eri infrapalveluista synergiahyötyjä. Omakotiliitto esittääkin, että pikaisesti käynnistetään selvitystyö siitä, miten kuituverkon rakentaminen voidaan ottaa Ruotsin tapaan osaksi sähköverkkoyhtiön reguloitua liiketoimintaa.

Investointien ja rahoituksen riittävyyden varmistaminen

Strategian toteuttaminen edellyttää tukiohjelmien jatkuvuutta ja pysyvyyttä sekä ohjelmien kehittymistä niin, että kuituverkon kehittyminen myös kuntataajamissa ja kaupunkialueilla pystytään takaamaan.

Markkinoiden toimivuuden edistäminen

Liitto näkee toimivan kilpailun tärkeänä tekijänä palveluiden kehittymiselle. Mobiilimarkkinat ovat kilpaillut, ja olennaista on siis kehittää kiinteän laajakaistan markkinoiden kilpailua. Yksi kannatettava periaate on toimivan verkon periaate, jossa verkon rakennuttaja ja omistaja eivät toimi vähittäismarkkinoilla. Tätä voisi mahdollisesti edistää tilanne, missä sähköverkkoyhtiö, kunta/kaupunki tai jonkin muun infran omistaja omistaisi valokuituverkon, ja palveluyritykset loisivat tehokkaat, kilpaillut markkinat eri palveluille.

Tutkimuksen ja innovaatioiden tukeminen

Kuluttajien, yhteiskunnan ja elinkeinoelämän palvelut voivat kehittyä ainoastaan investoimalla tutkimustoimintaan ja innovaatioiden tukemiseen.

Muuta huomioitavaa

Omakotiliitto peräänkuuluttaa erityisesti lisätoimia pientaloalueiden ja vapaa-ajan asukkaiden laajakaistapalveluiden kehittämiseen. Liiton, yhdessä kumppaneiden kanssa, toteuttamat hankkeet kuituverkon rakentamiseksi ovat olleet tuloksellisia. Informaatio ja neuvontatyö lisäävät kansalaisten tietoisuutta ja kiinnostusta investoida nopeaan kuituyhteyteen. Omakotiliitto ehdottaakin lisää rahoitusta neuvonta- ja valistustoimintaan.

Laine Olli
Suomen Omakotiliitto ry